

Lietuvos Pasiuntinybės ir Konsulato Reikalai

Kaip žinome paskutiniojo Pasaulinio karo metu. Sovietų Rusijos bolševikams įsibrovus į Lietuvą, žlugo jos laisvė ir nepriklausomybė, bet visos laisvo pasaulio valstybės su kuriomis Nepriklausoma Lietuva turėjo diplomatinius santykius, Sovietų Rusijos tokios agresijos nepripažino ir paliko toliau legaliai ir laisvai veikti visas jos diplomatines įstaigas tai yra Pasiuntinybes ir Konsulatus.

Tiesa, viena kita iš tų valstybių, sovietų visokiais būdais spaudžiamos, Pabaltijo valstybių, taigi ir Lietuvos, veikusias diplomatines atstovybes uždarė. Bet daugumoje valstybių tos atstovybės veikia ir toliau Brazilijoje Nepriklausomos Lietuvos Atstovybė yra Rio de Janeiro ir Konsulatas São Paulo mieste, Tačiau išrinkus Brazilijos Respublikos Prezidentu Janio Quadros, vienas iš pirmųjų jo žygių buvo Pabaltijos valstybių atstovybių ir konsulatų veiklos suspendavimas. Tokiu būdu ir Lietuvos čia veikusių abiejų diplomatinių įstaigų teisės buvo apribotos, nors pačios įstaigos nebuvo visai uždarytos.

Po kovo 31 d. revoliucijos

Brazilijos lietuviai sujudo rūpintis, kad mūsų diplomatinę įstaigą statusas būtų vėl atstatytas. Buvo surašytas memorandumas dabartiniam Brazilijos Respublikos Prezidentui maršalui Castelo Branco ir surinkta 5 000 parašų prašant panaikinti tokį niekuo nepateisinamą buvusio prezidento Janio Quadros aktą ir atstatyti Nepriklausomos Lietuvos čia veikusių diplomatinių atstovybių teises. Dėl įvairių aplinkybių nei memorandumas nei parašai iki šiam laikui nebuvo įteikti Respublikos Prezidentui.

Dabar šį reikalą vėl norima pajudinti vietos valdžioj. Tuo tikslu šio mėnesio 19 dieną São Paulo lietuvių kolonijos delegacija vyks pas federalinio parlamento atstovą ir revoliucijos kandidatą į šio estado gubernatorių p. Dr. Herbert Levy su prašymu, kad jis šiame reikale lietuviams padėtų ir Herbert Levy turi gerus santykius su dabartinės Brazilijos Vyriausybės atstovais Jis maloniai sutiko lietuvių delegacijai priimti lapkričio 19 dieną 11 valandą. Po tos delegacijos apsilankymo parašysime plačiau šiuo klausimu sekantį kartą.

Plačiajame Pasaulyje

BRAZILIJA

Brazilijos prezidentas Castelo Branco paskelbė labai svarbią kalbą praėjusį šeštadienį. Kalbėjo ne tik aukštiems valdžios pareigūnams klausantis bet ir darbininkijos ir pramonininkų bei ūkininkų atstovams dalyvaujant. Kalba buvo per radiją perduota visai Brazilijai. Pagrindiniai prezidento kalbos punktai buvo šie:

1. Paskelbė, jog su Naujais 1966 metais Brazilija turės naujus pinigus. Dabartinius kruzeirus iškeičiant į naujus, už tūkstantį bus galima gauti tik vieną naują kruzeirą. Bus vėl gražinti apyvartoti centavai.

2. Valdžia 1936 metais investuos 48 trilijonų kruzeirų į įvairias įmones ypač daug bus išleista naujiems keliams tiesiti, asfaltuoti, elektros energijai gaminti.

3. 83 procentai visų investavimų bus padengti pačios Brazilijos turtu ir tik 17 procentų bus kitų kraštų kapitalas.

4. Su įvedimu naujų tvirtų pinigų, su pertvarkymu mokesčių sistemos bus užbaigta didžioji ekonominė reforma, kuri padės kraštui ūkiškai stiprėti 1966 metais ypač bus rūpinamasi praveisti valdžios aparato reformas, pašalinti neteisingas valdinkus.

5. Bus pertvarkoma visa mokesčių sistema, kuri turėtų padaryti galą dabartinei netvarkai.

6. Pinigų tvarkymo taryba paskelbs naują dolerio mainų kursą, kurs jau bus taikomas ir naujesiems pinigams po Naujų Metų. (Tą kursą jau paskelbė, ir valdžios bankai, iki Naujų Metų už dolerį mokės po 2200 kruzeirų perkant ir 2220 kruzeirų dolerį parduodant Naujais pinigais bus 2 kruzeirai ir 22 centavai.

7. Paskutinių metų produkcija ir prekė parduodamos užsieniams laimėjo Brazilijai virš 300 milijonų dolerių atsargos kapitalą. Tai yra didžiausias naujosios valdžios ekonominis laimėjimas.

8. Iki 1966 metų nebus pakeltos nė naftos, nė kviečių kainos. Bus panaikinti kaiku rie muitai įvežamoms prekėms.

9. Su nauju kruzeiru įvedamos ir iškeitimo obligacijos.

10. Prezidentas kreipėsi į darbininkus ir darbo sindikatus, prašydamas, kad jie priimtų svarbų vaidmenį mokslo stipendijoms teikti ir darbininkams naujų darbų išmokyti. Gyvenamų būtų statybos kad imtųsi pačių darbininkų kooperatyvai, kuriems valdžia

padėsianti.

11. Valdžia jau paruošė 10 metų planus krašto gerovei pakelti, ypač elektros jėgai nėms ir transportui pagerinti.

12. Prezidentas reikalavo, kad darbdaviai, industrialai ir pirkliai mokėtų darbininkams tikras algas, t. y. tokias kokių pakaktų jiems tinkamai pragyventi nepakeliant prekių kainų, o padidinant darbo našumą ir išvengiant išėikvojimų laiko ir medžiagų.

13. Prezidentas labai stipriais žodžiais prašė darbdavius nebeleisti pinigų savo pačių prabangai, o ko daugiau sutaupų panaudoti naujų įmonių įkūrimui ir senųjų praplėtimui, kur daugiau darbininkų galėtų rasti darbo ir uždarbių.

Nors dar žmonės jaučia sunkumų, nors dar uždarbiaudami geliai yra nepakankami, nors fabrikams trūksta kreditų, bet visgi jau yra pastebimas krašto gamybos pakilimas, kruzeiro sutvirtėjimas ir Brazilija atgavo užstiejuose bankų ir valdžių pasitikėjimą. Vis daugiau ir daugiau užsieniečių pasisiūlo Brazilijoj investuoti savo kapitalus į naujas įmones.

Prezidentas pasisakė esąs tikras, jog 1966 metais kraštas ekonomiškai visai atsigaus ir visi žmonės tai pajus.

PIETINĖ RODEZIJA Min pirmininkas Ian Smith viegi išdrįso paskelbti Pietinę Rodeziją visiškai nepriklausoma valstybe ir ir pasitraukiančia iš Anglijos bloko valstybių sąjungos.

Irma kartą po paskutinio karo toks nepriklausomybės paskelbimas buvo viso pasaulio valstybių tai nepalankiai sutiktas, ir net vietinių gyventojų nepageidaujamas! Net komunistinė Rusija atsisakė ją pripažinti Panašiai ir visi kiti kraštai. Kai Anglija daugybei savo valdytų kitų kolonijų be didelio vargo suteikė laisvę ir paramą toje pačioje Afrikoje, tai Rodezijai paskelbė labai skaudžias bausmes: sustabdė visą prekybą, pinigų pakeitimą, paskelbė atstatinti ministerį pirmininką Smith iš jo pareigų ir t.t.

Kodėl šitoks išimtinis elgesys su Rodezija? Todėl kad Rodezijoje gyvenantieji apie 2 000 baltųjų nenori duoti lygių teisių 4 milijonams vietos gyventojų negrų ir nori juos toliau laikyti savo vergais.

KOMUNISTINĖ KINIJA vėl smarkiai puola Sovietų Rusiją, kad ta esanti suburžuazė ju i, išsižadėjusi tikrojo komu-

nizmo ir todėl Kinijos komdelegatai nenori net tose konferencijose dalyvauti, kur Sovietų Rusija turėtų savo atstovus.

INDONEZIJOS kariuomenė tebekovoja su kom sukilėliais, ypač Javos saloje ir jieško sugauti jų vailą Aidit, kurs ten visą tą sukilimą diriguoja.

VIETNAME amerikiečiai didina savo kariuomenės įvairių dalinių skaičių iki šių metų galo tikisi turėti virš 300 000 karių. P Vietnamo kariuomenė, amerikiečių padama laimėjo eilę sunkių mūšių su komunistais ir pamažėle juos stumia vis toliau į šaurę.

VATIKANAS Vyskupų suvažiavimas tapo kelių dalykų nutarė leisti kunigams dirbti kaip eiliniams darbininkams įvairiuose fabrikuose, kur vyskupai matys esant tai reikalinga, Bet tie kunigai turės būti ypatingai paruošiami tokiam darbo apaštalavimui ir nuoširdžiai paklusti savo vyskupų nurodymams.

Prancūzija jau seniau turėjo tokių virbančių kunigų, o dabar turės jų dar daugiau. Tokie darbininkai kunigai yra labai reikalingi ten, kur darbininkai nenori kunigo nė iš tolo matyti, nė su juo kalbėtis. Bet kai kuris kunigas nuėina dirbti į fabriką, yra su darbininkais malonus, draugiškas darbštus, geras savo darbo specialistas, tai darbininkai pamato, kad «velnias ne toks juoda, kaip buvo galvojė», susibendruoja ir ne vienas jų randa kelią į tikėjimą.

Tas pats vyskupų suvažiavimas nutarė, jog Romos Katalikų bažnyčios kunigai ir toliau liks nevedę, nes moterystės auka iš kunigo pusės yra gražiausias pavyzdys krikščionims gyventi doreni gyvenimą kunigus įgalina labiau pasišvęsti tik žmonių labui, kunigą padaro laisvą eit bet kur, kur jį šaukia Kristus.

Tarp Brazilijos ir Paragvajaus, pastačius naują tiltą ant Paraną upės, įvairių prekių ir gaminių pravežimas vyksta hermetiškai uždarytuose sunkvežimiuose. Dėlė dalį savo gamybos prekių iš Paragvajaus yra eksportuojama per Paragvajaus vartą Paraną estadą Brazilijoje, gabendamas jau minėtais sunkvežimiais.

Pasikalbėjimas Lietuviu Spaudai

Dr. Herbert Levy, kandidatas į São Paulo estado gubernatorių ir federalinio parlamento atstovas, lapkričio 19 dieną iš ryto priims mūsų bendradarbį St. Vancevičių, kuriam suteiks specialų pasikalbėjimą (entrevista exclusiva) viso laisvojo pasaulio lietuvių spaudai.

Dr. Herbert Levy ir populiarus ir plačiai žinomas politikas. Jis buvo vienas iš civilinių kovo 31 dienos revoliucijos vadų. Jo pasikalbėjimą įdėsime taip pat ir «Mūsų Lietuvoje». Po pasikalbėjimo su St. Vancevičium Dr. Herbert Levy tą pačią dieną priims lietuvių kolonijos delegaciją.

DR. HERBERT LEVY

Federalinio seimo atstovas ir revoliucijos kandidatas į São Paulo estado gubernatorių.

«Jūsų žmonės jus pačius ėda...»

AŠ BUVAU PASMERKTA MIRTI

Mane atleisdamas saugumo viršininkas Makarovas norėjo nusiplauti rankas — buvo paruošęs skundą prieš mane įskundusius asmenis. Turėjau jį tik pasirašyti, ir būtų juos teisę už neteislingą įskundimą. Aš to skundo nepasirašiau ir sakiau: «Tegul Ponas Dievas juos teisia». O Makarovas sako: «Kodėl jie nežino Dievo ir tave apskundė? Juk mes galėjome seniai tave sunaikinti. Būtum jau seniai po žeme buvusi». Aš sakiau, kad tai Dievo valia, jei aš likau gyva. Rusas vėl norėjo plauti rankas aiškindamas: «Mes nieko apie jus ne galime žinoti, bet jūsų žmonės jus pačius ėda».

SKUNDIKAI

Išėjau nepasirašiusi ir tik vėliau sužinojau kad Dots, kuris buvo pasirašęs skundą prieš mane, buvo sušaudytas. Sušaudytas už maisto davimą partizanams. Bet buvo kalbama, kad jis maisto netiekė: tik užsukę partizanai maisto patys pasiėmė, o jis nepranešė saugumui. Pašto viršininkas Bruzda, kuris taip pat buvo pasirašęs, jau miręs. Paraškoje, kad prieš mirdamas kalbėjęs: «Jei aš galėčiau sutikti tą moteriškę kurią aš išdaviau savo parašu, tai pučiau po kojų ir atsiprašyčiau, kad neteislingai ją įskundžiau.»

SV. ANTANAS

Būdama kalėjime, daug meldžiausi į šv. Antaną. Kai buvau paleista, tai pirmas mano kelias buvo į šv. Antano bažnyčią. Kai mane suėmė, tai turėjau su savim 80 rublių. Juos spėjau paslėpti savo batuose po padu. Visą laiką, kol buvau kalėjime, išnešiojau tuos pinigus išėjus iš kalėjimo, norėjau juos paaukoti šv. Antano bažnyčioje mišiom, dėkodama, kad likau gyva ir paregėjau laisvę. Nuėjau pas kun. X, kuriam padaviau 80 rublių, prašydama atlaikyti mišias į šv. Antaną už mano išėjimą į laisvę. Kunigas pačiupinėjo tuos pinigus, pažūrėjo į mane, suvargusią moterėlę, ir sako: «Moterėle, tu esi paleista iš kalėjimo, tavo viskas konfiskuota. Ar dar turi ką namie?» Atsakiau: «Ne, neturiu, nežinau dar, kur apsisostis». Kunigas davė man keletą gerų patarimų, pasiliko 10 rublių, kitus man gražino ir sako: «Tavo 10 rublių bus didesnė auka nekaip to muštininko».

KARALIŠKI PIETUS

Atsisveikinusi ir padėkojusi už nuoširdumą nuėjau pietų į nurodytą valgyklą. Valgykloje pasirinkau nuošalią vietelę ir atsėdus laukiau ateinant patarnautojos, kuri išnešiojo sv. čiam pietus, Aš

buvau labai išalkus ir neturėjau kėntrybės. Pati padaviau man išduota rašta kad aš gaučiau pietus velti. Sakiau, kad neturiu laiko, nes turiu vykti toliau. Padavėja atnešė man užsakytus pietus ir aš labai godžiai juos suvalgiau. Maniau, kad mano gyvenime tai yra didžiausia šventė. Niekada nesitikėjau, kad teks kada taip skaniai pavalyti. Palyginti su kalėjimo pietumis, šie pietūs buvo karališki.

Pavalgiau ir išėjau. Prie valgyklos stovėjo vežimas, kuris mane nuvežė į Veiviržėnus. Neturėdama kur sustoti, užėjau pas savo pažįstamą Gagalę, amatininką statybinių, kuris jau buvo atlikęs bausmę Sibire. Nors jis yra 70 metų, bet jokios pensijos negauna ir pats turi duoną užsidirbti. Jis mane priėmė ir davė man laikinai prisiglausti, iki apsižiūrėsiu kur galėsiu apsigyventi.

IR PO TŪ PIETŲ..

Parvykus jaučiausi silpna ir nieko kito nenorėjau, kaip nors kiek atsigauti ir padėti kuo nors savo geradariam. Buvau pavargus ir išalkus; dar kartą trupučiuką užvalgius nuėjau gulti. Pirmą naktį laisvėje buvo neįsivaizduojamas tyla. Buvau karališkai paguldyta. Nakties tyloje laisvėje tik vėjelis paklibindavo langą, ir tada aš šokdavau iš miego. Vaidenos vėl čekistai ateina į kambarą ir išsirenks, kuriuos kalinius ves sušaudyti. Praveriu akis, lange jokių grotų..

Kelintą kartą užmerkiau akis, bet jaučiausi nerami, dar labiau nusilpusi ir išsigandusi. Apie vidurnaktį paklausiau Jaučiaus kad man darosi negerai. Svaigo galva, buvau silpnesnė nei prieš kelias valandas. Mano pilvas pradėjo skaudėti. Svirduodama išėjau, atsėdau už namo

kampo, kur buvo išeinama vieta ir laukiau. Netrukus pradėjo mane tūpinti. Ki aušros negalėjau prieiti prielovos. Visus vidurius skaudėjo kelias dienas. Niekas nebuvo miela.

Kai pradėjau stiprėti padėjau savo geradariam namų ruošoje. Į savo turėtų ūkį negalėjau įeiti. Buvo uždrausta net koją įkelti. Aš buvau suimta 1946 m. ir paleista 1948. Po paleidimo dar dvejus metus turėjau registruotis milicijoje. Buvau jos priežiūroje, bet jau jokio tardymo nebuvo. Tik užsiregistruojau ir eik.

PARTIZANAI

Dažnai pagalvodavau, ar nereikėtų man stoti pas partizanus. Bet drąsindavau save taip pat: jei jau paleido, tai gal ir milicijai nusibos su manimi susitikinėti. Partizanai tuo laiku buvo labai galingi. Jie sakydavo, kad reikia tik palaukti, ir netrukus ateis amerikoniai. Partizanams tekdavo apšaudyti rusų dalinius ir pagrobti sandėlius, kuriuose jie rasdavo amerikoniškų konservų. Kiek man žinoma, visi jauni vyrai ir mergaitės yra buvę partizanai. Partizanų bijojo visi — ir saugumiečiai ir sribai, nemažiau ir rusai.

1948 metais apie Kretingą pelkėse buvo įsiruošę partizanai slėptuvė, kurią galėjo pasiekti tik per vandenį. Niekas nežinojo, kad jie čia gyveno. Buvo šalta žiema. Jie nutarė pasistatyti pečių, kad jų slėptuvė būtų apšildoma.

(bus daugiau)

«Darbininkas», 1965, IX, 14

Š AMERIKA

Spalio 4 d. New Yorke traagiškai žuvo fotografas Vytas Valaitis. Mūsų skaitytojams

jis nepažįstamas. Bet jis buvo pirmas iš lietuvių fotografų prasiskynęs kelią į Amerikos visuomenę ir pasiekęs tolio aukšto fotografijos meno lygį, kad galėjo visur pasirodyti kaip geras savo rūšies fotografas.

Jis pirmas iš lietuvių fotografų, kurs Amerikoje buvo baigęs aukštuosius fotografavimo mokslus Ohio universitete. Jo darbai varžėsi didieji Amerikos žurnai, kaip News week, Look, US News and World Report ir kiti. Jis fotografavo daug žymių žmonių, aplankė daug kraštų. Washingtone buvo dažnas svečias prezidento rūmuose, o mirusį prezidentą John Kennedy jis lydėjo per visą rinkimų kampaniją.

Ir dabar, jis buvo gavęs visus leidimus ir pasus fotografuoti Šv. Tėvo atsilankymą New Yorke Jungtinėse Tautose. Ir kai gėvęs reikaligus bilietus — liudijimus jis spalio 3 d. apie 11 val. grįžo Queens bulvaru namo, nežinia kodėl jis nebesuvaldė savo motociklo, nukrito ir labai susižeidė galvos užpakaliu. Mirė spalio 4 dieną, 17,20 valadą, palikdamas jauną našlę žmoną ir keletą vaikučių. Jis pats buvo tik 34 metų vyras.

Amžiną atilsį suteik jam, Viešpatie!

Žmogaus maištas prieš Dievą yra senas motyvas literatūroje. Jis glūdi apreiškimo pasakojimuose apie Babilono bokšto statymą; jį reiškė Goethe savo «Fauste». Aischilas savo «Prikalto Prometejaus» tragedija išvystė šitą motyvą ligi ištisos pasaulėžiūros ir paliko literatūros ir filosofijos istorijoje promeėjizmo vardą, kuriuo šiandien visi pasaulio žmonės vadina žmogaus sukilimą prieš Aukščiausiąją Būtį.

Prof. A. Maceina

Δ Mykolaitis Putinas

SUKILĖLIAI

KOVŲ DĖL ŽEMĖS IR LAISVĖS VAIZDAI 1861—1864

XXIII

(tąsa)

— Ot šitaip tai gerai šneki, — pagyrė jį Jadvyga. — Kai sukilsime, tai visi sukilsime — kaimiečiai ir ponai. Visi kartu kovosime dėl tėvynės laisvės.

— Bet Pranciškus abejingai numojo ranka.

— Nežinau, kas ta tėvynės laisvė, panele. Mes galvas guldysim už žemę, ir kad žmogus galėtų ramiai ją dirbti. Stipti pusbadžiu ir kęsti rykštes baudžiauninkai jau nebenori. Štai už ką mes galvas guldysim.

— O kad gyventi gera būtų, reikia ir valdžios geresnės Ciesoriaus valdžia visus spaudžia.

— Ne visus. Ponų nespaudžia. Panelė sakote kad ir

ponai sukils? Kodėl gi? Miestely girdėjau, vienas toks perėjūnas žmonėms kalbėjo, kad ponai nori panšizną gražinti. Dėl to ir sukils Visokių dabar šnekų prisiklausai.

Ilgai jam Jadvyga aiškino ruošiamo sukilimo tikslą, bet Pranciškus laikėsi savo: ponams sukilti ir lieti kraują nesą dėl ko.

Iš pasikalbėjimo su vežėju Jadvyga pamatė, kad valstiečius į sukilimą gali patraukti tik viltis gauti žemės, kad tokie dvarininkai, kaip jos tėvas, iškasė prarają tarp bajorijos ir liaudies ir kad reiks labai didelių pastangų tai prarajai užlyginti. Štai jau dabar valdžios agentai sėja žmonėse nepasitikėjimą bajorais dvarininkais, kad šie norį baudžiauninkams gražinti.

Ponas Planka, paviešėjęs

kelias dienas Bagynuose, išvyko savais keliais ir Jadvyga, pasijusi laisvesnė galėjo daugiau atsielti namų ūkiui ir ruošti savo uždaviniui — taisyti santykius su kaimiečiais bei kaimynais dvarininkais. Su dvaru žmonėmis jos santykiai ir anksčiau nėra buvę blogi. Nors ji buvo išlepta panaite, bet mėgo paplepėti ir paįšlykauti su tarnais ir samdiniais. Liokajus Motiejus sodininkas Grigelis, vežėjas Pranciškus, kambarinė Agota, akmistrinė, virėja ir virtuvės merginos — visi ją mėgo dėl jos gyvo būdo ir miela atleisdavo jos ne tyčiomis padarytas jeibes. Da bar reikėjo buvusius gerus santykius atnaujinti ir duoti jiems kitokį, rimtesnį pobūdį.

Kai Jadvyga vakarais, užsidariusi viena savo kambary, prisimindavo pasikalbėjimus su Pranciškumi ir kitais dvaru bernais nustebusi pamatydavo savo jausmuose ir mintyse nemaža prieštaravimo ir sąmyšio. Nepaisant aiškaus dalykų supratimo, jai reikė-

davo didelių pastangų ramiai išklausti vežėjo ar kieno kitą užgaulias pastabas, o kartais ir įžūlius priekaištus. Vis dėlto ji buvo dvaro panelė, pono Skrodskio duktė. Jai kraujas stingdavo girdint ir matant, kokia neapykanta susikaupusi tų žmonių širdyse prieš jos tėvą, kuris ją taip myli! Kartais ji vos nugalėdavo norą smogti tam akiplėšai Pranciškui į žandą už jo nepaisymą jos padėties, už jo tuos reikšmingus nutylėjimus arba nepagarbius nusigrėžimus, arba abejingai klaidžiojantį ir tarsį jos nematantį žvilgsnį.

Tačiau Jadvyga mokėjo suvaldyti Šiurkštumus ir įžūlumus ji tuo tarpu stengdavo si paversti juokais, o pasilikusi viena, ieškodavo visė to priežasčių. Nesunku jų būdavo rasti. Varšuvoje ji buvo daug skaičiusi ir priklausiusi visokių kalbų apie chloponų padėtį ir jų santykius su ponais. O čia, tėvo dvaru, ji rado gyvas tų dalykų iliustracijas. Ji labai mėgo Mickevičiaus «Vė-

lines» O nuplaktieji Rubikio loviuose baudžiauninkai ar ne atsiliepia «Vėlinių» Varno žodžiais:

Skaudūs buvo tavo karklai
Po plakimo to antai
Kaulai nuo odos atšokę
Tartum ankstyse grūdai!
Ne, gailėtis tu nemoki!

Bet Jadvyga gailėtis moka. Varšuvoje ji išmoko ne tik dometis visuomeniniais patriotiniais reikalais, bet ir jautriai egzaltuoti sentimentaliam jį juos reaguoti. Įsivaizdavusi baudžiauninkų buitį, Jadvyga gailiai atsūdusta, ir ašaromis pasrūva jos akys.

Artimiausi Jadvygai žmonės buvo Agota ir naujoji kambarinė Katrė. Agota apsenusi ir dar labiau papilnėjusi bet panelei buvo po senovei artima ir miela. Jadvyga greitai pastebėjo, kad Agota naują kambarinę yra paėmusi į ypatingą savo globą ir panoro sužinoti tokio elgesio priežastį.

(B, D)

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: Cr.\$ 3.000, visoje P. Amerikoje. RÉMÉJO PRENUMERATA Cr.\$ 5.000. GARBĖS PRENUMER, Cr.\$ 10.000. Atskiro numerio išleidimas Cr.\$30.000 Paskiro Nr. Kaina Cr.\$ 75.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nužiūra. Nenaudoti straipsniai gražinami tik autoriui prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Didelis Dalykas

Labai reikšmingas ir didelis dalykas bus jau įvykęs New Yorke, kai skaitysite šias eilutes Lapkričio 13 d. Š. Amerikos ir Kanados lietuviai sugarmėjo tūkstančiais į tą miestą žygiui į Jungtines Tautas, reikalauti, kad nedelsiant būtų priverstas pasitraukti iš Lietuvos jos okupantas rusas ir grąžinta nepriklausomybė.

Žygis parengtas nepaprastai kruopščiai. Ir žygiavo ne vien lietuviai, bet ir žymūs amerikiečiai ir kitų tautų žmonės pritariantieji mažutės Lietuvos išlaisvinimui.

Toliau duodame keletą pranešimų, kaip tas žygis Amerikoje buvo organizuojamas.

ATSISAUKIMAS Į J. T. SAŽINĘ

Buvo paskelbta New York Times dienraštyje sekmadienį prieš lapkričio 13 d. manifestacija, t.y. lapkričio 7 dieną. (Dėl streiko sustojęs eiti NYT, tikima, vėl pradės eiti apie spalio 10 d.) — Atsišaukimo tekstas parengtas ir jau surinktas. Pusantro tūkstančio jo kopijų atspausdinta ir su individualiai parašytais prel. J. Balkūno (KLNA garbės pirmininko) pasirašytais laiškais išsiuntinėtas į žymiesiems Amerikos asmenims su kvietimu prisidėti prie to atsišaukimo savo parašais (Atsišaukimo organizavimui vadovauja KLNA narys A. Sniečkus).

Pirmasis atsiuntė savo parašą buvęs JAV viceprezidentas Richardas M. Nixenas. Per kelias dienas po laišku išsiuntimo gauta per 20 parašų, kurių čia paminimas keletas: George Fiel, Freedom House (tarptautinė plotmė žinoma organizacija) direktorius; senatorius Frank J. Lausche (D) iš Ohio; Harry R. Hasselgren, International Longshoremen Ass'n direktorius; John F. Collins, Bostono mayoras; Theodore R. McKaldin, Baltimorės mayoras; Brooklyn vyskupas Bryan G. McEntegard, Clifford J. Backstrand, Armstrong Corp egzek. direktorius, William F. Knowland buvęs resp. vadas senate, redaktorius-leidėjas. Kongresmanai: Clair A. Callan (D) Nebr., H. Allen Smith, (D) Calif, Otis G. Pike, (D) New York, Paul A. Fino, (R) New York, Edward A. Garmatz, (D) Maryland, Rodney M. Love, (D) Ohio.

AMERIKOS LIETUVIŲ VISUOMENĖJ

Įsisiūbavo ne tik palankaus datavimo, bet ir veiklaus pri-

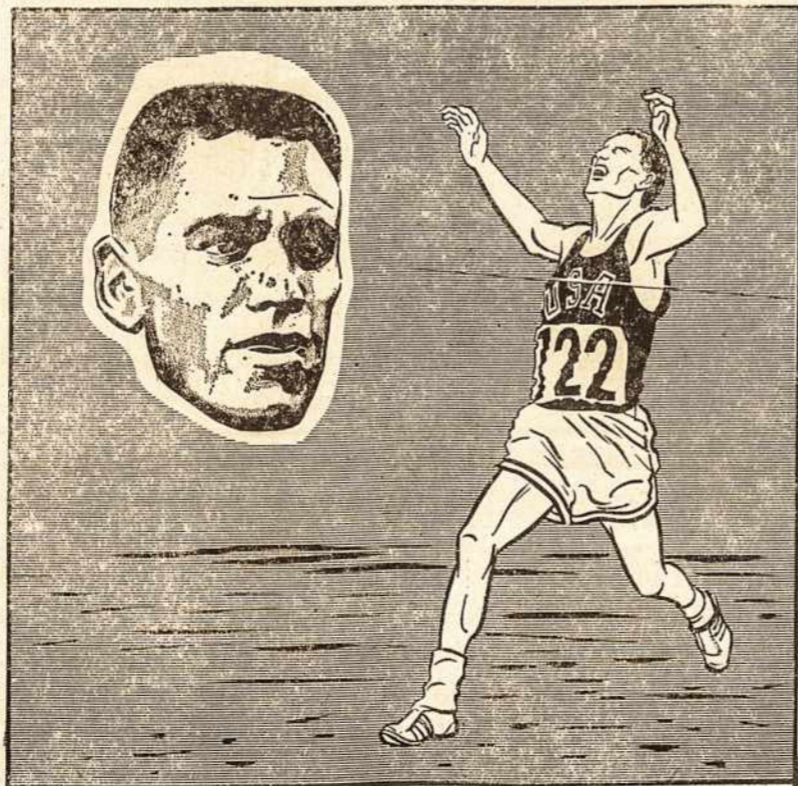
ti ir siųsti manifestacijos komitetui ne tik (nors simbolišką sumą) lėšų, bet ir solidarumo su manifestacija pareiškimus.

DOLERIAI

Tvirčiausi mūsų visuomenės nusiteikimo liudininkai lapkričio manifestacijos byloj. Jei pradžioje tie liudininkai buvo kiek nerangūs ir rengėjai būtinoms išankstinėms išaidoms turėjo užsitraukti net gana stambių asmeninių paskolų bankuose, tai dabar jau aišku, kad jų toks pasitikėjimas visuomene neapviltas. Lėšos manifestacijai plaukia greitėjančiu tempu. Vien per 25 dienas nuorugs 13 iki spalio 8, suplaukė beveik 7.400 dolerių, o ši pranešimą išleidžiant, — kaip sakė išdėiainkas — jau yra naujų čekių.

Vien per šias 25 dienas lėšų gauta iš 472 asmenų, arga nizacijų bei komitetų. Įinklia vose sudėtos sumos kiekvienu atveju yra sudėtos kelių ar keliolikos dešimčių asmenų todėl visų rėmėjų — aukotojų sąrašas apimtų mažiausia keliolika šimtų pavardžių. Dėl to KLNA nedrįsta nei užsiminti laikraščiams prašymo skelbti tuos sąrašus, pasitenkindamas tik atkreipiamu dėmesiu į keletą «barometrinių» sumų.

Būtent, šių 25 dienų protarpyje vien Chieagos lietuviai gydytojai atsiuntė apie 700 dolerių (200 jų draugija ir apie 500 paskiri jos nariai), Ohio lietuvių gydytojų draugija — 100, Clevelando komitetas — 700, Rochesterio komitetas — 30, Hartfordo — Worcesterio (parapija) — 36 Toronto Parama — 100, Delhi (Ontario) bendr. apylinkė — 100, Detroito komitetas — 600 Fondas — 100, Chicagos komitetas tuo tarpu 120, bet iš Chicagos šalia minėtos gydytojų sudarytos sumos, daugelis po mažiau ar daugiau, atsiuntė tiesiog į komitetą (jų tarpe J. L. Jatis — 100 dol.). 100 dol. atsiuntė Lietuvių Fondas, 156 suriakta Liet. Atsiminimų Radijo (N.J. — N.Y.)

Billy Mills — pirmas amerikietis bėgikas laimėjęs pirmą vietą, 10 000 metrų (10 kilom.) bėgime.

Išmintinga Nuosavybės Santvarka

Šių dienų pasaulyje nuosavybė nėra tvarkoma pagal Kūrėjo ir dorovės įsakymų nurodymus. Kadangi Bažnyčiai Kristaus yra pavesta aiškinti dieviškuosius įstatymus, tai ji ir turi imtis dėstyti žmoneis, kaip turėtų būti tvarkoma ir naudojami pasaulio lobiai ir privačioji nuosavybė.

Pagrindinė taisyklė yra ši: privačioji nuosavybė turi tarnauti ir savininko asmeniškams reikalams ir drauge bendram visuomenės labui.

Tai privačioji nuosavybė turi būti dvigubą paskirtį, ir jos abi viena su kita yra surištos ir viena kitą papildo.

Darbdavys gerai apmokėdamas savo darbiainką, padeda jam ne tik turėti žmonišką pragyvenimą, bet ir įsigyti savo privačią neklojamą ar gamybinę nuosavybę. Taip jis įgalina darbininką išvystyti privačią savo ūkišką ir gamybinę iniciatyvą, savo gabumus, jaustis savarankišku nepriklausomu asmeniu.

Tą dvigubą nuosavybės uždavinį gali atlikti tik ar kuris paskiras asmuo, ar tokių asmenų sudaryta grupė, draugija ar bendrovė, o ne bevardis kolektyvas. Kodėl ne kolektyvas? Todėl, kad kolektyve niekas nesijaučia esąs atsakingas už visą kolektyvo veiklą, niekas neturi teisės

nuospręsti, ką daryti, kaip daryti, kodėl daryti ir todėl kiekvienas laukia įsakymų, nurodymų «iš aukščiau», t.y. iš aukštesnio kolektyvo ar bendruomenės valdančio organo.

Či tokio neįsipareigojančio bevardiškumo ir dar kitų priežasčių, negalima gerai atlikti pareigų visuomenės labui. Tai nepadaroma ne tik socialistinio kolektyvai, bet ne kapitalistinės bevardės akcijų bendrovės.

Katalikų socialinis mokslas reikalauja naujos privačiosios nuosavybės teisės ir santvarkos, bet taip išmintingai sutvarkytos ir vykdomos, kad ko daugiau žmonių galėtų turėti savo privatų turtą, kurį galėtų panaudoti savo ir savo šeimos reikalmams, bet taip pat prisidėti prie bendrojo visuomenės labo. Katalikai sociologai yra nurodę eilę būdų, kaip tai padaryti, ir ateis laikas, anksčiau ar vėliau, kad ta nauja teisinga privačios nuosavybės santvarka bus įgyvendinta. Tačiau jos įgyvendinimas priklauso nuo mūsų visų išminties teisingumo bei artimo meilės, kad nauja santvarka būtų vykdoma taikiai, žmoniškai, ne kruvinomis demonstracijomis, plėšimais, revoliucijomis ir neprotingu tiek paties turto, tiek gyvybių naikinimu.

P. Salantas

Nuosavybės Teisės ir Pareigos

Reikia sutikti, jog šiandienėje kapitalistinėje santvarkoje nuosavybės ir visų žemės ūkių paskirstymas nėra lygus, nėra teisingas. Yra reikalinga reformos ir privačioje nuosavybėje. Bet joku būdu negalima suikti, kad ta reforma turi atimti iš žmonių visą privačią nuosavybę ir net panaikinti teisę turėti bet kokią savo nuosavybę. Net Sov. Sąjungos komunistai to pilnai dar nepadarė ir niekad nepadarys. Nepadarys to ne pasiekę paskutinę tobuliausią komunizmo formą (jei iš viso jie tokią kada pasieks), kai anot jų «visi bus tikrai y-

gus ir viskas bus visiems bendra».

Sovietijoje dar tebėra palikta ne tik privati asmeniškų daiktų nuosavybė, bet iš dalies ir nekilnojamo turto nuosavybė. Juk privačių namų statyba yra akinama visokiomis priemonėmis. O tokioje Lenkijoje ir Jugoslavijoje palikti privačioje nuosavybėje smulkesni ūkiai, dirbtuvėlės. Lenkai ir jugoslavai komunistai pasimokė iš Rusijos bėdų, kur nuolat trūksta maisto, drabužių ir kitų kasdienio gyvenimo reikmenų. Tai rodo, kad privačios nuosavybės visišką panaikinimą mas eina prieš žmogaus prigimtį ir žmogus to nepakelia.

Kiekvienas žmogus iš prigimties yra linkęs pats save, ir savo šeimą aprūpinti, jai ateitį užtikrinti. Jis didžiuoja si galėdamas tai padaryti. Tai darydamas jis išvysto savo palinkimus, talentus, gabumus. Ką jis pats paaro, tai jis brangina, taupo, gerina.

Turėdamas garantuotai iš ko gyventi, žmogus jaučiasi saugus, laisvas ir nepriklausomas. O neturėdamas savo vartojamosios, nekilnojamosios ir gamybinės nuosavybės žmogus visada liks priklausomas nuo kitų malonės: nuo valdžios, partijos, kapitalisto, visada bus pavojuje netekti daugiau ar mažiau savo laisvės. Tai regime komunistų kraš (pabaiga 4 pusl.)

piknike, 100 paaukojo Batalionų šeima iš N.Y. Visa eilė paskirų organizacijų iš savo išdų skiria po 25 ar 50 dolerių.

Pažymėtina, kad iki šio pranešimo išleidimo (spalio 10) gautos sumos yra visuomenės įnašai — aukos. Dabar prasišėdės jau atsiskaitymai už daug kur jau uoliai platinamus ženklelius ir bilietus.

KLNA šiuo metu neturi galimybes visiems manifestacijos rėmėjams individualiai padėkoti, tačiau jau dabar reikiama bendrai visiems pasitenkinimą ir pasididžiavimą mūsų visuomene, kad ji nepalikto manifestacijos pradininkų vietų, o taip stipriai įsijungė į bendrą darbą.

KĖSTUTIS

S. Sužiedėlis

Dažni karai kitus vyrus padaro žiaurus ir kerštingus. Kęstutis buvo visiškai kitoks. Kol mūšis dar kunkuliavo, jo kargas ir žodis būdavo aštrūs, kaip tikrojo karžygio. Mūšis pasibaigė — Kęstutis jau atlaidus ir geraširdis. Jis gailėdavos sužeistųjų, o paimtų į nelaisvę neleisdavo žudyti. Vieną kartą, kaip pasakoja patys vokiečiai, į jo rankas patekęs žiaurus kryžiuotis Surbachas, kuris lietuviams buvo daug skriaudų padaręs. Lietuviai nutarė jį sudeginti. Tačiau Kęstutis neleides to daryti, nes tas vadas buvęs jau bėginklis.

Kitą kartą Kęstutis paėmęs vieną pilį, kurioje su savo kariais buvo užsidaręs jų vadas Otonas. Iš piktumo lietuviiai norėjo juos visus gyvus supleškinti. Tuo tarpu išėjęs į prieką pats Otonas ir taręs Kęstučiui: «Štai, kunigaikšti, turi mane savo rankose: pasmerk mirti, bet dovanok gyvybę mano vyrams!» Kęstučiui taip patikęs toks jo narsumas, jog jis visiems dovanojęs gyvybę, paimdamas juos į nelaisvę, o patį Otoną visiškai paleidęs. Taigi neveltui kryžiuočiai sakydavo: «Jei Kęstutis ką nors iš mūsų brolių laikė narsu, tai parodydavo jam daug meilės ir pagarbos.» Jie vadino Kęstutį žmoniškiausiu ir kilmiausiu karžygiu, kilnesniu už daugelį tų riterių, kurie iš mažens buvo pratunami gyventi krikščioniškai.

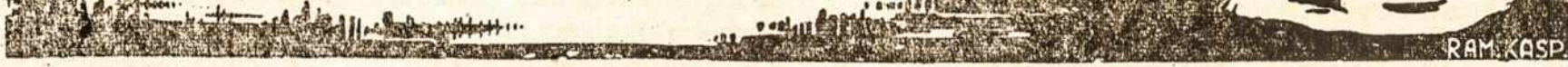
KAI AŠ IŠTEKĖSIU, MAMA!
Stasys Yla

Kartą mama buvo labai gera. O gal aš buvau tokia. Aš plepėjau, o mama klausėsi ir buvo smagi

— Žinai, mama!
— Ką?
— Kai aš ištekėsiu...
— Ar jau galvoji?
— Ne, dar negalvoju, bet...
— Kas bet?
— Kai aš ištekėsiu, nebūiu viena.
— Žinoma, ne. Būsime dviejuose.
— Man rodos, mama...
— Kas tau rodos?
— Aš turėsiu daug vaikų. Jiems nereikės šuniuko.
— Turėsi, kiek Dievas duos. Kam iš anksto fantazuoti?
— Ne mama, aš ne juokais. Argi vaikui nenuobodu būti vienam?

Mama antilo. Numojo ranka ir išėjo į kitą kambarį. Paskui grizo, pasižiūrėjo į mane nuo galvos iki kojų ir pasakė:

— Žinai, tau laikas pamokas ruošti. Negaišk, o aš einu į miestą.

Jaunystės
AIDAS

Atrodo, Jog Tiesa

Besišnekučiuojant su Dėde Juozu apie mūsų jaunimą ir lieviškus reikalus, jis kartą išsitarė, jog tas mūsų mielas jaunimėlis nėra nė truputi suinteresuotas sava spauda. Redaktorius galįs rašyti, ką tik nori, jiems nė šilta, nė šalta. Retas teskaito, kas parašyta, o ir tie, kurie skaito, visai nereaguoją, neatsiliepią.

Tada (maždaug prieš metus laiko) sunku man buvo tikėti, kad Brazilijos lietuvių jaunimas būtų toks dvasiškai atsipėjęs ir nieku nesinteresuotų. Maniau tada, jog reikia tikrai surasti jaunimui patinkamą formą, ir jis susigundys, atsilies, skaitys, o gal net rašys.

Kadangi labai mažai mūsų jaunimo beskaito lietuviškai, tai atrodo reikalinga ir naujinga rašyti apie lietuviškus reikalus portugališkai. Todėl ir buvo įvesta portugalų kalba į jaunimo skyrių. Pačiame pirmame straipsnyje redaktorius pasisakė, jog tai yra tikrai bandymas kad nuo jaunimo reakcijos priklausys, ar toliau bus vartojama portugalų kalba, ar nevertojama.

Maždaug metų patyrimas

(pabaiga iš 3 psl.)

tuose kur žmogus yra pavestas valstybės ir partijos besielni rateliu, ar bandy mans skir u gyvulėliu

Privati nuosavybė nėra vageystė, o yra įgimta, šventa ir ir nep lieči ma kiekvieno žmogaus teisė

NUOSAVYBĖS RIBOS

Katalikų socialinis mokslas nurodo, jog privačią nuosavybę riboja, varžo trys dalykai:

1. Ji turi savo ribas nes nėra absoliuti, besąlyginė. Ją apriboja bendruomenės valdžia visų labui, o piktnaudžijimą baudžia.

2. Privati nuosavybė turi pareigą pasitarnauti ir visuomenės labui. Juk žmogus savo nuosavybės gerybes įsigyja tik drauge su kitais dirbdamas. Kapitalistinėje santvarkoje per dažnai neatsižvelgiama į bendrą visą labą, bet tik į kapitalisto didesnę pralobimą.

3. Visa, tiek privačios tiek bendruomenės, tiek valstybi

parodė, jog Dėdės Juozo tiesa — išskyrus vieną kitą merginą ir vaikį, kiti neparodė jokio susidomėjimo neportugalų savo skyriu, jokios, nė šiltos, nė šaltos reakcijos. Niekas iš jaunimo nei pagyrė, nei išpeikė, kad imta vartoti portugalų kalbą. Tik vienas p. Pr. Alionis Jr. pradėjo reguliariai bendradarbiauti; panelė C. Bagdžiūtė aprašė savo kelionę, ir dar vienas jaunuolis ir viena jaunuolė atsuntė po vieną rašinėlį.

Buvo iškelta keletas jaunimui svarbių klausimų ir tikėtasi, kad jaunimas atsilies. Buvo stačiai išprovokuoti. Deja, nė į provokacijas neatsiliepi. Bet jei žmogus nei kutenamas, nei badomas, nei svilniamas neparodo jokio gyvybės ženklo, nė ne aiškeli, nė nekrusteli, ar tai nėra aiškus ženklas, kad jis jau yra miręs? Ar dėl tokio mūsų jaunimo pasyvumo ir tyliavimo, kaip čia aprašiau negalima daryti išvados, jog mūsų jaunimo bent 95 procentai yra intelektualiniai, dvasiniai kūrybiniai numirėliai? Kur rasti tokį stebukladarį, kuris tuos lavonus galėtų pikelkti gyvenimui?

ne nuosavybė turi efektyviai siekti, kaip visi žmonės turėtų žmonišką pragyvenimą, maždaug bendro visiems pragyvenimo lygio aukštumoje ir užtikrintą ūkinį saugumą ateičiai.

Kad žmonės turėtų žmonišką pragyvenimą, reikint ko didesniai skaičiui žmonių suteikti galimybių įsigyti privačią nekilonjamą ir finansinę nuosavybę. To reikalaujame, katalikai, Komunistai gi siekia, kad ko mažiau žmonių turėtų privačią nuosavybę. Tiek katalikai, tiek komunistai siekia to paties tikslo, būtent, lygesnio žemiškųjų lobų paskirstymo ir naudojimo. Ir ta didesnė lygybė bus įvesta pasaulyje, jei ne gerumu ir pagal krikščioniškojo mokslo teisingumo ir meilės principus, tai komunistų kruvinomis revoliucijomis ir sukilimais. Daug priklausys ir nuo mūsų pačių nusistatymo, kuriuo keliu pasaulis pasuks — krikščioniškuoju, ar komunistiškuoju.

P. Salantas

Koks Tavo Knygynas?

Vienas iš aiškiausių kultūrinių žmonių ženklų yra knyga. Juo kuri tauti daugiau išleidžia išperka ir skaito knygų, juo ji yra kultūringesnė. Kas knygų neskaito, tas tebėra nekultūringas, nors ir brangiuose rūmuose gyventų.

Pats redaktorius dar nėra pajėgęs rašyti portugalškai. Neatsirandant norinčių jaunuolių pasinaudoti jaunimo skyriumi ar tai lietuviškai, ar portugalškai kūrybai savo talentus panaudoti, redaktorius mielai gražins tam skyriui lietuvių kalbą, nors yra įsitikinęs, jos ir ta kalba vargiai bus nors 10 jaunuolių skaitančių.

Tokios tai liūdnos mintys apsėda redaktorių stebint mūsų lietuviškąjį S. Paulo jaunimėlį, net ir tą jaunimėlį, kuris pagal savo įstatus ir visą organizacijos istoriją turėtų būti visos lietuviškos, katalikiškos kultūros gairintojas, kūrėjas, palaikytojas.

Visa tai rašau nesibardamas, neprieikštaudamas, tik išskeldamas ūkus nenuginčijamus faktus, ir juos sužymėdamas S. Paulo lietuvių kolonijos istorijai.

J. Kidykas

Lietuvišką kultūringumą ir susipratimą parodo lietuviškos knygos bei spaudos mėlė. Turbūt niekas nežinome kiek lietuvių S. Paulyje užsiėmė lietuviškų knygų tiesiai iš Amerikos ir Anglijos. Tačiau, kad čia nėra nė vienos krautuvės, nė vienos įstaigos kuri platintų išdavinėtų lietuviškas knygas, tai yra blogas ženklas mūsų lietuviškam susipratimui ir kultūrai.

Yra gana didelis senas lietuviškas knygynas V. Belos mokykloje. Deja, kas juo nau dojasi? Vargiai yra penketas žmonių. Tėvų Jėzuitų knygynėlis dar nedidelis. Bet ir čia tik trys šeimos nuolat ir reguliariai pasiskolina knygas pasiskaityti.

Pasidairant po lietuviškus namus, knygynėlių juose taip pat nematai. Tik p. Tubelių namuose, Moicho Velho, teko matyti turtingą knygyną.

Be knygos nėra kultūros. Kas neranda laiko knygai pasiskaityti, tas atsako kultūrinai savo dvasią.

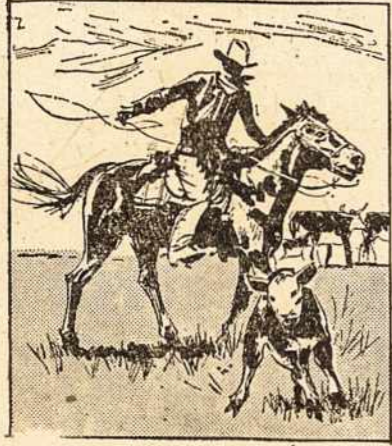
Jei beveik neskaitoma lietuviška knyga ir žurnalai, tai gal mūsų jaunimas labai skaito portugaliskas knygas? Kas tai žino?

NO MUNDO DOS ESPORTES — as esportistas nerte americanas tem no Torneo mundial o equivalente a «World Series» de beisebol masculino, disputado anualmente para decidir o campeonato mundial feminino de equipes de «Soft ball». Sharron Backus, que aparece na foto, foi escolhida como a melhor «outfielder». Uma equipe constituída de 14 moças destacadas nesse esporte foi escolhida no fim da temporada. São consideradas as melhores jogadoras nas nove posições do time.

usis

- 1 Amerika «kowbojai» mėgsta dėvėti 10 galionų skrybeles. Jos apsaugo nuo saulės, gali nešti vandenį ir t. t.
2. Tą skrybele pamėgo ir medžiotojai ir kiti.
3. Prezidentai Trumanas, Rooseveltas ir kt.

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILA
ZELINA: Rua Inacio ir Av
Zelina, Mons. Pío Ragažinskas,
Tel. 63-5975.

TÉVAI ÉZUITAI: Rua Lituania, 67, Mooka — Tel (recados) 93-2341

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOJ — Pirmininkas p. Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 606; Tel. 8 6423.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Camacan, 625 — trečiadieniais 18,30 val.

MOOCA, Rua Lituania 67, šeštadieniais 14 val

V. ZELINA, pradžios mokyklos mokiniam, Šv. Juozapo mokykloj — antradieniais ir ketvirtadieniais 11 30 val. Gimnazijos mokiniam, São Miguel gimnazijoje — ketvirtadieniais 12 15 val.

JŪSŲ PAGALBA REIKALINGA BAIGTI IRENGTI MOKOS KIEMĄ, IR MAŽA AUKA BUS DĖKINGAI PRIIMA MA.

LIETUVIAMS PAMALDOS LAIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdien ir kiekvieną sekmadienį, kaip iki šiol.

Moooca r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8,00 ir 9,30 val. Darbo dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko, kai turimos metinės ar 7 d. mišios.

Išpažintys čia klausomos kasdieną prieš mišias,

Pirmą mėnesio sekmadienį Parque das Nações 10 val. Casa Verde, 17,15 val.

Antrą: Jačana klierikų kopl 8,15 val. Bom Retire, 10 val. Utinga 18,00 val.

Trečią: Agua Rasa 8,30 val. Moinho Velho 11 val., Lapa 16 val.,

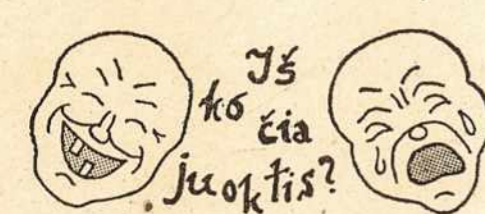
Paskutinį: Vila Anastacio 8,30 val., Vila Bonilha 10 val. V Prudente 18 val.

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)
VATIKANO RADIJAS
Kasdien 20,15 iki 20,50 val
Sekmadieniais 10,30 iki 11 val 19, 25; 31 ir 196 metru bangomis.

RIO DE JANEIRO
Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELĮ PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTĮ «MŪSŲ LIETUVA».

MARKAS TVENAS TRAUKINYJE
Rašytojas M. Tvenas labai užsimiršdavo. Kartą važiavo traukiniu. Konduktorius paė-

mė bilietą. Tvenas susirūpino ir kreipėsi į konduktorių:
— Gražink man bilietą.
— Aš negaliu gražinti bilieto. Ir iš jūsų nereikalauju parodyti,
— Aš prašau bilietą gražinti, nes pamiršau kur važiuoju o biliete parašyta vieta.

ISIDĖMĖTINI ADRESAI LIETUVIŲ KONSULATAI:

RIO DE JANEIRO: Dr. Frikas Meieris, Rua Mexico, 98 sala 708 veikia antradieniais — penkt nuo 10 iki 13 val:

S. PAULO: p. Aleksandras Polišaitis, Rua Dom José de Barros, 168 sala 53, Tel 32 0960, Veikia kasdien po piet.

URUGUAY, MONTEVIDEO: p. Anatol Grišonas, Ciudad de Paris 5836. Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet.

Metalurgica ARPRA LTDA.
METALÚRGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS
ESTAMPAS, PEÇAS ÊSTAMPADAS E FERRAMENTAS
Praça Padre Lourenço Barendes, 243 — Quinta das Paneiras — V. Prudente
Caixa Postal 371 — São Paulo

ALEKSAS KALINAUSKAS
Advokatas
atlieka visus teisinio pobūdžio darbus kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, dokumentų atitaisymas, nuomininkų išmetimas ir kiti darbai.
Residencia: R. Joaquim Piza, 204 Tel. 31 2548
Raštinė: R. 15 de Novembro, 244 4.º - Sala 19 - Tel. 37-0324 no 14,00 iki 18,00 val.

Máquinas Texteis Santa Clara Ltda.
MÁQUINAS E ACESSÓRIOS TEXTEIS
FUNDIÇÃO DE FERRO E ALUMÍNIO
Caixa Postal, 2093 — Tel. 63-7340
Fábrica e Escritório:
Rua Domingos Afonso, 50 — Vila Santa Clara V. Prudente — S. Paulo

FABRICA DE MALHAS
Petras Šukys
gamina meniškus ir stiprius megstinaukus, rubelius naujagimiams ir kit.
Rua Jundiapéba, 45. Fone: 63-4258 Vila Zelina (arti R Ibitirama ir Av. Zelina).

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.
RUA COSTA BARROS, 350
TEL. 63-3285 — VILA ALPINA
Turi įvairiausių statybos medžiagų, geležinių daiktų, indų bei daubų įrankių.
Lietuviai pirkim pas lietuvius!

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA
"SOFIJA"
Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno.
Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)
Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional»
Pamokos vyksta vakarais
- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite
Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro

PIGI IR GERA KOKYBĖ!
Česlovas Jakiunas
Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams.
Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel 52 2289, S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų
SIUVYKLOJE LAURO
Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63 5294 São Paulo
Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui
Atėikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA
IRMAOS CARRIERI LTDA.
Lindoya vanduo yra gerai žinomas gėrimas Kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, sitikinkite ir visados naudokite!
Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefonas: 51-4019 e 51-2223
Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Mūsų Lietuva

RUA LITUÂNIA, 67 — MOÓCA — SÃO PAULO, 13

V. Zelina

ŠV. JUOZAPO VYRŲ BROLIJA
REĖGIA PIKNIKĄ

š m lapkričio 21 d.

PRAIA GRANDE

Autobusai šeis iš Casa Verde ir Vila Zelina išvykimo valanda nurodyta bilietuose.

Bilietai iš anksto gausiami: pas pp. Matelionius Casa Verde, rua Jatai 150 ir rua Vichi, 204 Vila Prudente pas p. M Tamaliūną, rua Agostinho Latari, nr 346 ir pas visus Brolijos narius Zelinoje.

Bus geros muzikos ir šokiai. Tai paskutinis šių metų Brolijos piknikas!

Pasinaudokite gera proga!

EMIGRANTO—IŠEIVIO die na bus minima 28 d. lapkričio, pirmą Advento sekmadienį. S. Paulo katedroj 10 val. bus mišios, kurias laikys J.E. vyskupas Dom José Lafayette. Mišių metu giedos Liet. Kat. Bendruomenės choras. Visos tautos dalyvaus su tautinėmis vėliavomis.

Be to, imigranto dienos proga yra numatyta paskaita 1 d. gruodžio 20 val. S. Paulo miesto bibliotekoje. Paskaitai skaitė yra pakviestas buvęs estado telsingumo sekretorius ir universiteto rektorius prof. Miguel Reale. Gruodžio mėn. 4 d. planuojama S. Paulo Miesto Teatre tarptautinė folkloro šventė Tiksliau ir smulčiau bus sekančios savaitės laikraštyje.

Visas lietuviškas jaunimas yra kviečiamas šį šeštadienį, lapkričio mėn. 20 d. 19 val. atvykti į šv. mišias Vila Zelinos bažnyčioje, o pa kuo Jaunimo namuose esančią Ateitininkų Ramovę, kur bus lietuviškų rankdarbių kursų atidarymas. trumpa meninė programa ir priešadventinis jaunimo pasilinksminimas.

Tai neužmirškite: visi esate pakviesti — mergaitės ir vyrai — šio šeštadienio vakarą praleisti kartu,

Liet. Kat. Bendruomenės Choro šventos Cecilijos šventė, lapkričio mėn. 20 ir 21 d. su šia programa.

Šeštadienį, lapkričio mėn. 20 d. 19 val. gedulingos mišios už visų buvusių chorų mirusių choristus. Mirusiųjų artimieji kviečiami atvykti į šventas mišias.

Lapkričio mėn. 21 d., sekmadienį 11 val. iškilminga suma, o 15 val. šaunus pobūvis. Choro valdyba kviečia taip pat dalyvauti choro šventėje choristų tėvus ir rėmėjus.

Nikodemus Labuckas, gyvenantis Vila Barcelona lapkričio mėn. 17 d. palaidojo jau ketvirtą žmoną.

Grandiozinis Vakaras — Bilius skirtas sušelpiti prel. K. Miliauskui, kurį sumaniai organizavo Lietuvių Sąjunga Brazilijoj talkinama kitų organizacijų, praėjo su dideliu pasisekimu. Plačiau sekančiame «M. L.» nr.

Ateinantį sekmadienį Kat. Vyrų Šv. Juozapo Brolijos piknikkan važiuojantieji galės gauti šv. Mišias 6,15 val. Vila Zelinos bažnyčioje.

Mooca

SU PIRMUOJU ADVENTO SEKMADIENIU TĖVŲ JĖZUITŲ KOPLYČIOJE MOOKOJE ĮVEDAMOS VAKARINĖS MIŠIOS 17 VALANDĄ

Sekmadienį rytais mišios bus tik 8,00 val., o 9,30 val. nebebus.

Advento metu, sekmadieniais, po vakarinių mišių Mookos lietuvių namų salėje bus paskaitos su klausimais ir diskusijomis apie žmogaus dvasinį gyvenimą. Paskaitas skaitys T. Jonas Kidykas.

Gerb. «M. L.» Redaktoriaus prašau paskelbti, kad su LSB biuletenu «Sąjunga — Aliança» pirmo numerio straipsnio «Sveiki gyvi» turiniu nesutikau nei per LSB valdybos posėdį jį priimant, nei dabar.

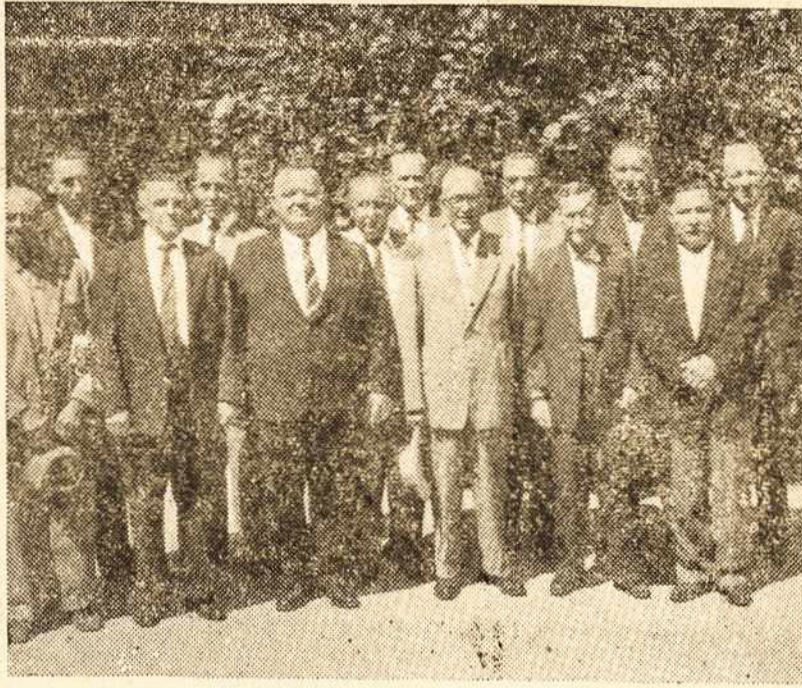
Vincas Kutka
LSB Turto Globėjas

Gerb. «M. L.» Redaktoriaus prašau paskelbti, kad LSB Valdybos posėdy priimant «Sąjunga — Aliança» biuletenu pirmojo numerio straipsnius nedalyvavau. Daug kam šito pirmojo «S — A» biuletenu numeriu nepritariu.

Nijolė Pupienytė
LSB Knygininkė

Gerb. «M. L.» Red. prašau paskelbti, kad yra negalima susimokėti LSB nario mokesčių dėl sekančių priežasčių: LSB kasininkas negali specialiai dėl nario mokesčio važinėti į namus, o LSB nariams dar sunkiau jį surasti. LSB visuotiniai susirinkimai nedaromi o LSB Valdyba susirenka viešai neskelbdama nei kur, nei kada. LSB kasininko darbo vieta ir gyvenamoji vieta yra nežinoma.

LSB Narys

Šv. Juozapo Vyrų Brolija (fotografijoje matome dalį tos Brolijos narių) «Mūsų Lietuvos» garbės leidėjai, sekant sekmadienį rengia paskutinį šių metų savo pikniką į Praia Grande, ir kviečia visus tautiečius jame dalyvauti.

PAMINĖSIM už Lietuvos laisvę kovose kritusius savanorius — kūrėjus visus karius ir per paskutinius 25 okupacijos metus galvas paguldžiusius partizanus.

Minėjimas įvyks gruodžio 8 dieną Mookoje ir Vinco Kudirkos rūmuose. Programoje pramatyta:

Lygiai 15 valandą šv. Mišios su tai progai pritaikytu pamokslu Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Po Mišių salėje viena kalba, vaidinimas «Išslaptingoje Zonoje» ir susitelkimo metu choras pagiedos giesmę «Kritu siems partizanams, kariams ir šauliams».

Po programos pasivaišinimas. Įėjimas nemokamas. Jūsų dalyvavimas bus dėkingumo ženklas už Lietuvos laisvą savo jaunus gyvybes atidavusiems mūsų vaikams ir merginoms.

ANTANĄ RALICKĄ
gimtadienio proga kuo nuoširdžiausiai sveikina
Mookos choristai

Šv. Juozapo Vyrų Brolija siunčia kuo nuoširdžiausią užuojautą, mirus
MARCELEI AUSENKIENEI,
jos vyrui Kazimierui, tos Brolijos nariui ir visai šeimai

ANDRIŲ PUPIENĮ
ištikimą «Mūsų Lietuvos» ekspedicijos talkininką,
gimtadienio proga kuo nuoširdžiausiai sveikina
«M. L.» Administracija

Iš mūsų tarpo atsiskyrė praėjusį šeštadienį Jadvyga Saulevičienė. 95 metų amžiaus, gyvenusi Parque das Nações, kilusi nuo Dotnuvos Nuliūdi me paliko 8 vaikus, 8 anūkus ir 5 proanūkius. Tą pačią dieną mirė ir Elena Risevičienė gyvenusi Vila Zelinoje.

Mirusiųjų giminėms reikiama gilią užuojautą.

Praėjusį šeštadienį šeimos židinį sukūrė Jonas Kuosytis, gyv. Mookoje, o pirmadienį — Albertas Buragas, gyv. Parque das Nações.

Laimingiems jaunesiems linkime gražios ateities!

Kan. Jonas Kardauskas, buvęs Kamilopolio klebonas ir tos bažnyčios statytojas, gruodžio 8 d. daro amžinuosius įžaidus vienuolynė. Kan. J. Kardauskas, atsižadėjęs savo bažnyčios dignitoriaus titulų prieš kelis metus įstojo į Tėvų Marijonų vienuolyną ir dirba spaustuvės darbu Čikagoje.

prie «Draugo» dienraščio. Linkime jam gausios Visągalio palaimos gyvenime ir darbuose!

Šiomis dienomis šventė savo gimtadienį daug «Mūsų Lietuvos» skaitytojų ir rėmėjų: Ant Ralickas, Adėlė Žarkauskienė, Albertas dulis, Vida Idikaitė, Jonas Lukoševičius, Andrius Pupienis, Arunas Steponaitis, Aldona Kučinskaitė ir Juozas Skurkevičius. Jauniausias Zaluba 15 d. lapkričio atšventė net savo dviejų gyvenimo metų sukaštutes.

Linkime jiems gausios Visągalio palaimos gyvenime.

Pamažu sveiksta: Motiejus Samsonas, Janinna Kvaraciejienė ir Jadvyga Losasso.

«Jaunimo Metų» S. Paulo iniciatoriai ir visi kurie domisi prašomi susirinkti Mookoje, Rua Lituania 67, lapkr.

ATSKIRO
KAINA 75,00

28 d. 15 val. Kaip buvo nutarta lapkr. 21 d. yra negalima.

«Mūsų Lietuvos» skaitytojai užsimokėję prenumeratą: Jonas Šepetatauskas 3.000 cr., St. Narušis 5.000 cr. ir Kazys Janulevičius 8.000 cr.

Už E. Risevičienę 7-tos dienos mišios bus 19 d. lapkričio penktadienį 7,30 val. Vila Zelinoje.

Monsgr. Al. Arminas gana smarkiai negaluoja širdimi.

V. Anastasio jaunimas nuo širdžiai dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie jų šventės parngimo. Šventė praėjo gražiai, visi buvo patenkinti ir gauta gerokai pelno.

Rusų krepšininkai lankėsi Brazilijoj ir lošė keletą krepšinio partijų, jas visas laimėdami. Rusų komandą sudarė įvairių ekipų ir Sovietų Valsybių žaidikai. Geriausiai žaidėdiku yra laikomas lietuvis studentas Modestas Paulauskas. Įdomu, kad per vienas rungtynes, tų rungtinių aiškintojas per S. Paulo radiją aiškiai pabrėžė, kad Modestas Paulauskas yra lietuvis, o ne rusas.

Lapkričio 17 dieną Rio de Janeiro mieste prasidėjo Amerikos Valstybių Organizacijos (OEA) konferencija, kurioje svarstomi svarbūs reikalai. Konferencijos proga Brazilijos Respublikos Prezidentas maršalas Castelo Branco pasakė kalbą.

PARSDUODA gražus apartamentas Santos — Boqueirão da Praia Grande: Salė miegamasis, virtuvė ir maudimosi kambarys su visais baldais kaina 8 1/2 milijono cr.

Kreiptis: Liudas Bendoraitis, Rua Monteiro Soares Filho, 222, V. Zelina.

NORI SUSIRAŠINĖTI
JUOŽAS — JOSÉ SIMUTIS
75 Manchester St.
Nashua, N. H. EUA

nori susirašinėti su Brazilijos lietuvaiteimis ir lietuviais. Jis norėtų sužinoti apie Brazilijos gyvenimą. Suinteresuoti malonėkit rašyti nurodytu adresu.

LIETUVIAMS NUOLAIDA!

užsisakant gerus batus pas
JONĄ PETRIKĄ

jo paties batų krautuvėje.
Rua B. de Itapetinga, 262,
4.º and, sala 406, Tel. 35-8873.